

Додаток
до розпорядження керівника міської
військово-цивільної адміністрації
30.08.2021 № 407

**Програма розвитку освіти
Волноваської міської територіальної громади
на 2021 – 2025 роки**

м. Волноваха

2021

ПАСПОРТ
Програми розвитку освіти
Волноваської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки

1. Ініціатор розроблення Програми	Відділ освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації
2. Головний розробник Програми	Відділ освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації
3. Співрозробники Програми	Заклади освіти Волноваської міської територіальної громади
4. Відповідальний виконавець Програми	Відділ освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації
5. Співвиконавці (учасники) Програми	Заклади освіти Волноваської міської територіальної громади
6. Термін реалізації Програми	2021-2025 роки
7. Мета Програми	<ul style="list-style-type: none"> - підвищення рівня і доступності якісної освіти відповідно до вимог інноваційного розвитку економіки, сучасних потреб суспільства і кожної особистості; - створення умов для реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на отримання рівного доступу до якісної освіти; - забезпечення інноваційного розвитку галузі через підготовку успішних педагогів нової формації; удосконалення системи управлінської діяльності; - забезпечення регулярного безоплатного підвезення до місця навчання і додому здобувачів освіти та педагогічних працівників; - забезпечення якісного харчування дітей у закладах освіти громади; - налагодження освітніх контактів, участь у програмах і проєктах, активізація партнерських зв'язків між освітянами різних міст, створення туристичних маршрутів; - забезпечення гармонійного розвитку людини як найвищої цінності суспільства; - підготовка компетентного випускника, успішного громадянина; - інтеграція освіти громади в міжнародний

	освітній простір.
8. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього:	6315231,9
8.1. у тому числі:	
- коштів державного бюджету	0
- коштів обласного бюджету	0
- коштів бюджету Волноваської міської територіальної громади	6315201,9
- кошти підприємств	0
- кошти інших джерел	0
9. Очікувані результати виконання	<ul style="list-style-type: none"> - створення Центру професійного розвитку педагогічних працівників; - функціонування цілісної системи освіти, єдиного культурно-освітнього простору для найповнішого комплексного задоволення потреб громадян в освітніх послугах; - удосконалення мережі закладів освіти, створення інноваційних освітніх комплексів, опорної школи та її філії; - підвищення якості освіти на всіх рівнях освітньої системи; - підготовка випускника школи – усебічно розвиненої особистості, патріота з активною позицією, здатного до змін; - створення єдиного освітнього простору на основі наступності та інтеграції змісту освіти; - формування свідомого ставлення здобувачів освіти до власного здоров'я та здоров'я інших громадян, як найвищої соціальної цінності; підвищення рівня фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти; - забезпечення результативності у наданні додаткових освітніх послуг.
10. Ключові показники ефективності	<ul style="list-style-type: none"> - перетворення української школи на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності України; - модернізація структури, змісту й організації освіти на засадах компетентнісного підходу, переорієнтації

	<p>змісту освіти на цілі сталого розвитку;</p> <ul style="list-style-type: none">- побудова ефективної системи національного виховання, розвитку і соціалізації дітей та молоді;- забезпечення доступності та неперервності освіти впродовж життя;- інформатизація освіти, удосконалення бібліотечного та інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки;- створення сучасної матеріально-технічної бази системи освіти.
--	--

Волноваська міська рада

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Освіта – особлива галузь суспільного життя, найважливіша передумова вирішення нагальних соціальних завдань держави.

Сьогодні докорінне реформування освіти – це один з основних важелів цивілізаційного поступу та економічного розвитку України.

Загальна спрямованість модернізації освіти Волноваської міської територіальної громади полягає у приведенні її у відповідність до європейських стандартів, потреб сучасного життя, цілеспрямованої орієнтації на задоволення запитів жителів громади у якісній та доступній освіті.

Основним ціннісним виміром якості сучасної освіти в Волноваській міській територіальній громаді є особистість, здатна успішно будувати власне життя і ефективно діяти в глобальному середовищі, вносити свідомий вклад у піднесення конкурентоздатності країни в європейському і світовому просторах

Програма розвитку освіти на території Волноваської міської територіальної громади на 2021– 2025 роки (далі – Програма) визначає стратегічні пріоритети розвитку освіти, створення освітнього середовища, що, задовольняючи запити в якісній освіті населення громади, водночас інтегруватиметься в єдиний державний освітній простір, відповідатиме міжнародним критеріям освіти.

Програма являє собою комплекс заходів за пріоритетними напрямками із визначенням шляхів їх реалізації, обґрунтовує ресурсні потреби, скеровує педагогічну спільноту до реалізації ціннісних пріоритетів особистості, громади, суспільства, держави.

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться суттєві зміни в законодавстві України про освіту, державній освітній політиці, в реальній соціально-економічній ситуації регіону, що вимагатимуть відповідного реагування системи освіти в громаді.

2. Визначення мети Програми

Метою Програми розвитку освіти Волноваської міської територіальної громади на 2021-2025 роки є:

- підвищення рівня і доступності якісної освіти відповідно до вимог інноваційного розвитку економіки, сучасних потреб суспільства і кожної особистості;
- створення умов для реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на отримання рівного доступу до якісної освіти;
- забезпечення інноваційного розвитку галузі через підготовку успішних педагогів нової формації; удосконалення системи управлінської діяльності;
- забезпечення регулярного безоплатного підвезення до місця навчання і додому здобувачів освіти та педагогічних працівників;

- забезпечення якісного харчування дітей у закладах освіти громади;
- налагодження освітніх контактів, участь у програмах і проектах, активізація партнерських зв'язків між освітянами різних міст, створення туристичних маршрутів;
- забезпечення гармонійного розвитку людини як найвищої цінності суспільства;
- підготовка компетентного випускника, успішного громадянина;
- інтеграція освіти громади в міжнародний освітній простір.

3. Основні завдання Програми, обґрунтування шляхів і засобів розв'язання Програми

Освіта Волноваської міської територіальної громади є складовою освіти Донеччини і, з огляду на нові потреби суспільства, забезпечує якісний рівень дошкільної, загальної середньої та позашкільної підготовки особистості, здатної реалізуватися в соціумі.

На території Волноваської міської територіальної громади сформована і продовжує удосконалюватись мережа закладів освіти, яка забезпечує конституційне право кожного громадянина на доступну, безоплатну і якісну освіту, проте потребує реформування відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Для досягнення мети Програми необхідно виконати наступні завдання:

1. Модернізувати систему освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку галузі та місцевих потреб. Удосконалювати зміст освіти відповідно до державних стандартів дошкільної, загальної середньої освіти, впроваджувати сучасні педагогічні технології, сприяти підвищенню якості знань учнів.

2. Сприяти створенню у закладах освіти умов, які відповідають сучасним вимогам розвитку освіти та забезпечують якісне проведення освітнього процесу.

3. Розвивати мережу ЗЗСО та ЗДО відповідно до демографічної ситуації, максимально охопити дітей від 3 до 6 (7) років дошкільною освітою.

4. Сприяти досягненню нової сучасної якості дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти відповідно до запитів та можливостей дошкільнят, учнів, вихованців; максимальне наближення навчання і виховання кожного учня, вихованця до їх здібностей та особливостей.

5. Забезпечити підвезення учасників освітнього процесу до місць роботи, навчання і додому.

6. Забезпечити розвиток сучасного інформаційно-комунікаційного, матеріально-технічного оснащення освітнього процесу в кожному закладі освіти.

7. Підвищити рівень організації роботи щодо зміцнення здоров'я учасників освітньо-виховного процесу, забезпечити ефективність фізкультурно-оздоровчої роботи.

8. Забезпечити якісне надання додаткових освітніх послуг (логопедія, хореографія, фізкультурно-спортивна спрямованість).

9. Забезпечити якісну і доступну позашкільну освіту шляхом збереження мережі закладів позашкільної освіти, створення інноваційного освітнього середовища, здійснення індивідуально-компетентнісного підходу до виховання дітей і молоді як основних замовників позашкільної освіти, розширення мережі гуртків сучасного профілю.

Заходи Програми викладені у додатку 1 до Програми.

Шляхи реалізації Програми розвитку освіти передбачають:

- моделювання оптимальної освітньої мережі закладів освіти, єдиного освітнього простору на території Волноваської міської територіальної громади;
- забезпечення просування нових технологій, освітніх проєктів та ініціатив;
- створення дієвої системи підтримки та розвитку обдарованої особистості;
- створення умов для реалізації освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами, поширення інклюзивної освіти;
- створення розгалуженої системи освіти дорослих шляхом відкриття центру професійного розвитку педагогічних працівників;
- забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям дошкільного віку на доступність та безоплатність здобуття дошкільної освіти;
- забезпечення широкого доступу до закладів позашкільної освіти, які дають дітям та юнацтву додаткову освіту, спрямовану на здобуття знань, умінь і навичок за інтересами, забезпечують потреби особистості у творчій самореалізації та організації змістовного дозвілля;

4. Очікувані результати виконання Програми

У ході виконання Програми очікуються наступні результати:

- створення Центру професійного розвитку педагогічних працівників;
- функціонування цілісної системи освіти, єдиного культурно-освітнього простору для найповнішого комплексного задоволення потреб громадян в освітніх послугах;
- удосконалення мережі закладів освіти, створення інноваційних освітніх комплексів, опорної школи та її філії;
- підвищення якості освіти на всіх рівнях освітньої системи;
- підготовка випускника школи – усебічно розвиненої особистості, патріота з активною позицією, здатного до змін;
- створення єдиного освітнього простору на основі наступності та інтеграції змісту освіти;
- формування свідомого ставлення здобувачів освіти до власного здоров'я та здоров'я інших громадян, як найвищої соціальної цінності; підвищення рівня фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти;
- забезпечення результативності у наданні додаткових освітніх послуг.

Реалізація Програми передбачається шляхом розробки і впровадження 16 цільових проєктів за 5 напрямками в період з 2021 по 2025 роки (додаток 2).

5. Обсяги та джерела фінансування Програми

Програма розвитку освіти Волноваської міської територіальної громади на 2021 - 2025 роки реалізується в межах загального обсягу видатків, виділених державним бюджетом та бюджетом Волноваської міської територіальної громади на відповідні роки, а також передбачає залучення позабюджетних коштів інвесторів, меценатів, громадських фондів, інших юридичних і фізичних осіб, що не суперечить чинному законодавству України.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організація роботи щодо виконання заходів Програми розвитку освіти Волноваської міської територіальної громади на 2021-2025 роки покладається на Відділ освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації (далі – Відділ освіти).

Програма розвитку освіти на території Волноваської міської територіальної громади на 2021-2025 роки розроблена Відділом освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації.

**Керівник міської
військово-цивільної адміністрації**

І. Лубінець

Додаток 2
до Програми розвитку освіти
Волноваської міської
територіальної громади на 2021-
2025 роки, затвердженої
розпорядженням керівника міської
військово-цивільної адміністрації
30.08.2021 № 407

НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

1. УПРАВЛІННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

1.1. Проєкт «Громадсько-державне управління освітою на засадах децентралізації»

Завдання: забезпечення узгодженої взаємодії між громадою та державою в управлінні освітою, пов'язаної з можливістю приймати ефективні управлінські рішення, відповідально та результативно впливати на освітню політику.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити: - гімназії з початковими школами;	Відділ освіти	+	+	+		
(Прохорівський, Дмитрівський ЗЗСО)		(Новоандріївський, Бугаський ЗЗСО)	(Волноваський ЗЗСО № 1, 2, 4, б)			
- гімназії з дошкільним відділенням та початковою школою;		+	+			
(Кирилівський ЗЗСО)		(Іванівський ЗЗСО)				
- початкову школу;				+		
(Ближненська філія, Прохорівський, Бугаський ЗЗСО)			+			
- ліцей з початковою школою та гімназією				+		
(Волноваський ЗЗСО №3, 7, Рибинський, Валер'янівський ЗЗСО)			+			
- опорні заклади освіти та їхні філії для формування власної ефективної				+		
				(Донський ЗЗСО + Свободненська філія)		

системи забезпечення освітніми послугами населення;						
- вечірні класи на базі Волноваського ЗЗСО I-III ступенів № 3 Волноваської територіальної громади;			+			
- систему заходів (нормотворчих, науково-методичних, фінансово-економічних) щодо впровадження ідеї автономії закладів загальної середньої освіти (далі –ЗЗСО), розширення їх фінансової самостійності.						+
Ліквідувати: - Волноваський ЗЗСО II-III ступенів Волноваської територіальної громади	Відділ освіти		+			
Сприяти: - організаційній та підготовчій роботі серед громадськості щодо реорганізації закладів загальної середньої освіти;	Відділ освіти	+	+	+	+	

	ЦПРПП, заклади освіти					
- активній співпраці закладів освіти з батьківською громадою, волонтерами, благодійними фондами різних рівнів;	ЗЗСО	+	+	+	+	+
- реалізації спільних проєктів між закладами освіти, які передбачають координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів;		+	+	+	+	+
- доброзичливій конкуренції між закладами загальної середньої освіти з метою стимулювання надання якісних освітніх послуг;		+	+	+	+	+
- підвищенню соціального статусу	Відділ освіти,	+	+	+	+	+

вчителя.	ЦПРПП, ЗЗСО					
Розширити мережу: - закладів освіти для навчання дітей особливими освітніми потребами (інклюзивні групи, класи, спецкласи);	Відділ освіти, ІРЦ, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- гуртків, секцій, клубів на базі ЗЗСО для позаурочної діяльності учнів та вихованців.	Відділ освіти, ЗЗСО, ЗПО	+	+	+	+	+
Упорядкувати: - систему призначення, переміщення, звільнення керівників та педагогічних працівників закладів освіти відповідно до положень нормативно-правового регулювання діяльності освітніх округів, опорних закладів та їх філій;	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	
- базу даних найкращих практик з управління у сфері освіти об'єднаних територіальних громад.	Відділ освіти	+	+	+		
Проводити: - навчання освітньому менеджменту	Відділ освіти	+	+	+	+	+

представників управлінського апарату закладів освіти;						
- освітні та наукові обміни, стажування та навчання керівників, педагогічних і науково-педагогічних працівників, учнів; посилення міжрегіональних зв'язків;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- щорічний моніторинг освітніх змін, на основі результатів якого – прогнозування тенденцій інноваційного розвитку освіти.	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Удосконалити й осучаснити: - систему функціонування закладів освіти нового типу;	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- матеріально-технічну базу закладів освіти;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів;						
- бібліотечні фонди закладів освіти, створити електронні бібліотеки;	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- створення та поповнення єдиної бази найкращих уроків, відеоуроків, дидактичного матеріалу на сайті Відділу освіти	ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+
Висвітлювати: - управлінську політику освіти на сайтах закладів освіти, органів управління різних рівнів, ЗМІ, сторінках соціальної мережі «Фейсбук»	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- громадсько-державна взаємодія в управлінні освітою;
- ефективне управління освітою на основі проектно-цільового методу;
- функціонування інституцій, що забезпечують відкритість та прозорість розвитку освіти;
- забезпечення можливостей для реалізації різноманітних освітніх моделей, закладів різних типів, різноманітних форм та засобів отримання освіти;
- ефективна мережа закладів освітнього середовища нової якості;
- 100% задоволення освітніх потреб громади;
- удосконалена сучасна матеріально-технічна база закладів освіти;
- професійне зростання педагогів і як наслідок – якість освіти учнів.

1.2. Проєкт «Науково-методичний супровід освіти. Розвиток людських ресурсів»

Завдання: подальша модернізація системи роботи з підготовки умотивованого до неперервного навчання педагога та керівника нової якості – «агентів змін».

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити:						
- Центр професійного розвитку педагогічних працівників (далі – ЦПРПП).	Волноваська міська військово-цивільна адміністрація, Відділ освіти		+			
Розробити:						
- стратегію розвитку ЦПРПП на 2021 – 2025 рр;	Відділ освіти, ЦПРПП		+			
- проєкт професійного розвитку педагогічних працівників шляхом створення розвивального середовища задля забезпечення безперервної освіти педагогів;	Відділ освіти, ЦПРПП		+			
- вектори цифровізації професійного розвитку педагогічних працівників з метою побудови цифрової компетентності педагогів відповідно до ключових цифрових трендів;	Відділ освіти, ЦПРПП		+			
- єдиний інформаційно-методичний простір, який орієнтуватиме педагогів на нові сенси діяльності в сучасних умовах;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО		+			
- модель методичних концепт-заходів, що сприятимуть професійному розвитку педагогічних працівників за вільним вибором;	Відділ освіти, ЦПРПП		+			
Провести:						
- навчання педагогічних працівників ЦПРПП на курсах підвищення професійної	Відділ освіти, ЦПРПП		+			

кваліфікації консультантів за рахунок держзамовлення;						
- діагностику наявного стану професійного розвитку педагогічних працівників;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+
- аналітичні заходи для отримання зворотного зв'язку шляхом аналізу стану професійного розвитку педагогічних працівників.	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+
Визначити:						
- запити педагогічних працівників Волноваської міської територіальної громади для визначення засобів мотивації педагогів до професійного розвитку.	Відділ освіти, ЦПРПП		+	+	+	+
Запровадити:						
- нові підходи до науково-методичного супроводу педагогічних працівників як основу консультацій та супервізії в освіті;	Відділ освіти, ЦПРПП		+	+		
Вдосконалити:						
- роботу методичних об'єднань (далі – МО) та творчих груп учителів відповідно до запитів та потреб педагогічних працівників з метою вдосконалення їх професійного розвитку;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО		+			
- систему виявлення та розповсюдження позитивного педагогічного досвіду задля узагальнення та поширення інформації з питань професійного розвитку педагогічних працівників.	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+
Сприяти:						
- апробації інноваційних освітніх матеріалів щодо реформування: - початкової школи; - базової освіти; - профільної освіти.	ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+
- участі у спецкурсах для	Відділ освіти,		+	+	+	+

педагогічних та керівних кадрів опорних шкіл, інноваційних програмах підвищення кваліфікації з підготовки до роботи в Новій українській школі.	ЦПРПП, заклади освіти					
--	--------------------------	--	--	--	--	--

Очікувані результати:

- підвищено рівень майстерності педагогів, спрямування їхньої роботи на реалізацію творчого потенціалу, пошуку ефективних шляхів організації освітньої діяльності;
- поліпшено якість дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти;
- створено інформаційний простір Волноваської міської територіальної громади, який забезпечить активну інтеграцію інноваційних технологій в освітній процес;
- оновлено систему методичних заходів щодо розвитку професійної компетентності, інтелектуального та особистісного потенціалу педагогів, поширення та впровадження позитивного досвіду роботи.

2. ЗМІСТ ОСВІТИ

2.1. Проєкт «Індекс якості дошкільної освіти»

Завдання: створення умов для розвитку доступної та якісної системи дошкільної освіти Волноваської міської територіальної громади відповідно до особливостей дітей дошкільного віку та їх здібностей, актуальних і перспективних потреб та запитів батьківської громадськості, незалежно від місця їх проживання та інших чинників.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Сприяти: - удосконаленню обліку дітей дошкільного віку, системи прогнозування потреб населення в дошкільній освіті шляхом запровадження електронної реєстрації до закладів дошкільної освіти, впровадження цифрових технологій (цифровізації);	Відділ освіти		+			
- оптимізації мережі закладів дошкільної освіти відповідно до освітніх потреб населення та демографічних показників (функціонування	Відділ освіти		+ Дошкільний підрозділ на базі Валер'			

дошкільного підрозділу у складі ЗЗСО);			янівськ ого ЗЗСО, Ближн енської філії			
- реалізації заходів щодо забезпечення 100% охоплення обов'язковою дошкільною освітою дітей 5-річного віку через урізноманітнення форм її здобуття;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- забезпеченню взаємодії з Інтегровано-ресурсним центром Волноваської міської територіальної громади з метою своєчасного виявлення та обліку дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі дітей з інвалідністю, надання їм корекційних та реабілітаційних послуг	Відділ освіти, ІРЦ	+	+	+	+	+
- створенню інклюзивних груп для дітей з особливими освітніми потребами;	Відділ освіти	+	ЗДО №7,8, 54 (3 гр.)			
Створити: - новий освітній простір у закладах дошкільної освіти;	Відділ освіти, ЗДО	+	+	+	+	+
- здоров'язберезувальне освітнє середовище у закладах дошкільної освіти;	ЗДО	+	+	+	+	+
- систему дистанційного навчання, у тому числі для дітей з обмеженими можливостями, дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні;	ЗДО		+	+		
Розробити: - ефективну систему національно-патріотичного виховання дошкільників на засадах загальнолюдських, громадянських цінностей та педагогіки сталого розвитку;	ЗДО	+	+	+		

<p>- «відеобанк» дистанційних дидактичних матеріалів, які містять відеозаписи елементів занять, різноманітних ігор, спостережень в соціальному й природному оточенні, дослідів та експериментів, усіх видів рухової активності для дітей (гімнастик і розминок, фізкультурних пауз, руханок), музичних й хореографічних етюдів, театралізацій, майстер-класів з естетичного та творчого розвитку малюків.</p>	<p>ЦПРПП, ЗДО</p>		+	+	+	+
<p>Забезпечити: - реалізацію людиноцентрованого і компетентнісного підходів до розвитку дітей дошкільного віку;</p>	<p>ЗДО</p>	+	+	+	+	+
<p>- вільний вибір педагогами форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі; розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;</p>	<p>ЦПРПП, ЗДО</p>		+	+	+	+
<p>- реалізацію права на самостійний вибір форм, видів, напрямів та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації;</p>	<p>ЦПРПП, ЗДО</p>		+	+	+	+
<p>- інформаційну відкритість, прозорість діяльності закладів дошкільної освіти шляхом удосконалення роботи сайтів;</p>	<p>Управління освіти, ЗДО</p>	+	+	+	+	+

- методичну підтримку педагогічних працівників, у тому числі педагогів-початківців;	ЦПРПП, ЗДО		+	+	+	+
- якісну дошкільну освіту для дітей з особливими освітніми потребами;	Відділ освіти, ЗДО	+	+	+	+	+
- розвиток системи державно-громадського управління дошкільною освітою, об'єктивне оцінювання якості надання освітніх послуг батьківською громадськістю;	Відділ освіти, ЗДО	+	+	+	+	+
- сприяння участі в інвестиційних проєктах, грантах, конкурсах міського, регіонального, міжнародного рівнів;	Відділ освіти, ЦПРПП	+	+	+	+	+
- інформатизацію ЗДО (придбання оргтехніки, підключення до мережі швидкісного Інтернету) з обов'язковим якісним системним адмініструванням;	Відділ освіти, ЗДО		+	+	+	+
- проведення на міському рівні гостьового обміну досвідом, фестивалів педагогічної творчості, фахових конкурсів: молоді спеціалісти, «Імідж ЗДО», «На краще заняття», «Кращий вихователь-методист»;	ЦПРПП		+	+	+	+
Запровадити: - висвітлення у ЗМІ, соціальних мережах інформації щодо роботи ЗДО та найкращих здобутків у галузі дошкільної освіти міста;	Відділ освіти, ЗДО	+	+	+	+	+
-методичні форми роботи (семінари, педагогічні читання, семінари-тренінги	ЦПРПП, ЗДО		+	+	+	+

тощо) щодо ознайомлення всіх категорій працівників з інформацією про якість дошкільної освіти відповідно до Європейських рамок як умови підвищення індексу її якості;						
- проведення планомірної, комплексної просвітницької роботи з питань екологічної безпеки, захисту довкілля та сталого розвитку, шляхом впровадження розвивальних інтерактивних форм роботи з дітьми, педагогами, батьками; узагальнення найкращих педагогічних практик щодо екологічного виховання дошкільників;	ЦПРПП, ЗДО		+	+	+	+
- створення власних вебсайтів, блогів провідних фахівців дошкільної освіти (вихователь-методист, сестра медична старша, практичний психолог, керівник музичний, інструктор з фізкультури, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, вихователь).	ЦПРПП, ЗДО		+	+	+	+

Очікувані результати:

- підвищення якості та доступності здобуття дошкільної освіти шляхом формування оптимальної мережі закладів дошкільної освіти на території Волноваської міської територіальної громади;
- створення належних організаційно-педагогічних, санітарно-гігієнічних, навчально-методичних і матеріально-технічних умов для функціонування закладів дошкільної освіти та здобуття дітьми якісної дошкільної освіти;
- підвищення індексу якості дошкільної освіти, створення нового освітнього простору для навчання та виховання дітей у закладах дошкільної освіти на засадах дитиноцентризму;
- забезпечення відкритого інформаційного простору, прозорості щодо діяльності закладів дошкільної освіти Волноваської міської ТГ, освітніх послуг;
- створення сучасної матеріально-технічної бази для системи дошкільної освіти, забезпечення умов для розвитку індустрії нових засобів навчання;
- поступова інформатизація закладів дошкільної освіти.

2.2. Проєкт «Нова українська школа»

Завдання: визначення та набуття чіткого розуміння сучасної української школи, здатної підтримувати учнів у їх прагненні ставати новаторами, використовувати набуті знання та креативність у створенні нових відкриттів для суспільства.

Шляхи реалізації	Виконавці	Терміни виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити:						
- у закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) Волноваської міської територіальної громади середовище для різнобічного розвитку, виховання й соціалізації особистості, яка відповідає вимогам часу.	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Забезпечити:						
- реалізацію оновлених цілей і змісту освіти на основі компетентнісного підходу та особистісної орієнтації з урахуванням світового досвіду та принципів сталого розвитку;	Відділ освіти, Центр професійного розвитку педагогічних працівників (далі – ЦПРПП), ЗЗСО	+	+	+	+	+
- оволодіння педагогічними працівниками новітніми освітніми інтерактивними, індивідуалізованими та проєктними освітніми технологіями;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- науково-методичний супровід упровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- мотивацію вчителя у вивченні та впровадженні в освітній процес сучасних педагогічних та інформаційних технологій, передового педагогічного досвіду, інтенсивних форм та методів навчання;	ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Організувати:						

- наскрізний процес навчання та виховання, який формує стійку систему цінностей, компетенцій, мотивів до отримання та використання набутих знань;	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- сучасний ефективний психолого-педагогічний та науково-методичний супровід освітнього процесу;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО,	+	+	+	+	+
Запровадити:						
- системний моніторинг в освіті з метою отримання вичерпної інформації про впровадження Концепції «Нова українська школа»;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- розробку та реалізацію різноманітних освітніх моделей у ЗЗСО різних типів і форм власності;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- соціально-психологічний супровід особистості у кризових ситуаціях;	ЦПРПП, соціально-психологічні служби закладів освіти	+	+	+	+	+
- школоцентричний менеджмент, перенесення «центру ваги» у процесі ухвалення рішень на операційний рівень (рівень школи);	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Сприяти:						
- якісному проходженню інституційного аудиту з перевірки дотримання закладом вимог законодавства у сфері освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- генеруванню інноваційних ідей, їх визначенню, відбору та впровадженню;	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- участі в інвестиційних проектах, грантах, конкурсах міського, регіонального, міжнародного рівнів ЗЗСО.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Розробити:						
- адаптивно-мережеву систему підготовки педагогічних кадрів	Відділ освіти, ЦПРПП		+	+	+	+

середньої та старшої школи до реалізації завдань «Нової української школи»;						
- навчально-методичне забезпечення з реалізації основної мети та змісту сучасної шкільної освіти.	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти	+	+	+	+	+
Упорядкувати:						
- відкрити інфомаційно-аналітичну базу інновацій в усіх підсистемах освіти	ЦПРПП	+	+	+		
Висвітлювати - реформування шкільної освіти громади та реалізації Концепції «Нова українська школа» у ЗМІ, на сайті Відділу освіти та сайтах ЗЗСО, у соціальних мережах.	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- підвищено якість освіти на інноваційній основі;
- розроблено і впроваджено системний моніторинг якості освіти;
- створено дієву систему інформування громадськості про новини та досягнення освіти;
- трансформація освітнього сектора на інноваційне середовище, в якому учні отримують навички й уміння самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати їх у практичній діяльності;
- підвищено кваліфікацію вчителів щодо реалізації змісту Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти;
- зростання зацікавленості педагогічної та батьківської спільноти у вихованні дітей на засадах духовності, традиційних цінностей українського народу.

2.3. Проєкт «Обдаровані діти»

Мета: забезпечення підтримки обдарованих дітей та педагогів, які підготували переможців в громаді, шляхом створення умов для їх творчого, інтелектуального і духовного розвитку; спрямована на реалізацію наступних завдань:

- створення системи виявлення та відбору обдарованих дітей визначення стратегії щодо підтримки та напрямів роботи з обдарованими дітьми;
- створення умов для забезпечення доступу обдарованих дітей до якісної освіти;
- підвищення рівня науково – методичного забезпечення роботи з обдарованими й талановитими дітьми;
- упровадження інноваційних методів роботи;

- науково – методичний та психолого – педагогічний супровід, виявлення, відбір та підтримка обдарованих дітей;

- забезпечення скоординованої діяльності органів місцевого самоврядування, закладів освіти і громадських організацій з розвитку обдарованих дітей;

- забезпечення виплат одноразової винагороди педагогам ЗЗСО(ЗПО), які підготували переможців у конкурсах, олімпіадах.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Оновити й удосконалити:						
- створення банку даних обдарованих дітей на основі інформації, що надходять від закладів загальної середньої освіти;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- нормативно-правову базу з питання підтримки обдарованих дітей;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- базу електронних портфоліо педагогів, які підготували обдарованих дітей та які опікуються питаннями обдарованості в громаді;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- систему ранньої поетапної діагностики різних видів обдарованості.	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Сприяти:						
- проведенню олімпіад, конкурсів, конкурсів-захистів, турнірів і фестивалів та забезпеченню участі обдарованої молоді у обласних, міжнародних, всеукраїнських інтелектуальних і творчих змаганнях, конкурсах;	ЦПРПП, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- формуванню соціальної підтримки і заохоченню обдарованої молоді;	Відділ освіти	+	+	+	+	+

- активному залученню обдарованої молоді в гуртках до науково-дослідницького, експериментального напрямку філіях Малої академії наук учнівської молоді тощо;	Відділ освіти, ЦПРПП	+	+	+	+	+
Започаткувати:						
- дієвий механізм стимулювання обдарованої молоді та її наставників;	Відділ освіти, ЦПРПП		+	+	+	+
- навчання педагогічних працівників з питань діагностики розвитку здібностей та обдарованості дітей.	Відділ освіти, ЦПРПП		+	+	+	+
Забезпечити:						
-виплату одноразової винагороди дітям та педагогам ЗЗСО(ЗПО), які підготували переможців у конкурсах, олімпіадах;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-формування якісного потенціалу керівних і педагогічних кадрів для роботи з обдарованими дітьми;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-підвищення результативності участі обдарованих дітей у Всеукраїнських конкурсах, олімпіадах, турнірах.	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗЗСО, ЗПО	+	+	+	+	+
Провести:						
- науково-практичні конференції, семінари з метою популяризації досвіду роботи з обдарованими дітьми	Відділ освіти, ЦПРПП, ЗПО	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- підвищено рівень професійної компетентності педагогічних працівників у визначенні методів, форм, засобів та технологій навчання і виховання обдарованих дітей;
- виявлено систему відбору обдарованих дітей та надання їм соціально-педагогічної підтримки;
- удосконалено нормативно-правову базу з питань навчання і виховання обдарованих дітей;

- створено дієвий механізм для стимулювання обдарованих дітей, педагогічних і науково-педагогічних працівників, які проводять роботу з ними.

2.4. Проєкт «Національно-патріотичне виховання»

Метою проєкту є створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові та гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, усвідомлення громадянського обов'язку як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної територіальної громади та забезпечення власного благополуччя в ній.

Основними **завданнями** програми є:

- формування суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність);
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державних символів - Державного Прапора України, Державного Герба України, Державного Гімну України;
- підвищення ролі української мови як національної цінності;
- підвищення престижу служби у Збройних Силах України, готовності до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів та державного суверенітету України;
- піднесення ролі громадянина у суспільно-політичному житті держави та становлення його як одного з ключових суб'єктів державної політики у сфері національно-патріотичного виховання;
- формування здорового способу життя як важливої складової розвитку та виховання людини;
- оптимізація механізму скоординованої систематичної співпраці відповідних державних структур з інститутами громадянського суспільства та ініціативними групами;
- підвищення професійної компетентності фахівців, що працюють у сфері національно-патріотичного виховання;
- підвищення ролі молодіжних ініціатив у формуванні стратегій розвитку громади.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Оновити й удосконалити:						
- реалізацію заходів та комплексних планів, програм у сфері виховної роботи;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- нормативно-правову базу з питань національно-патріотичного виховання.	Відділ освіти ЗЗСО	+	+	+	+	+

Забезпечити:						
- оновлення комплексного плану національно-патріотичного виховання.	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Провести:						
- щорічний моніторинг стану виховної роботи з дітьми в закладах освіти.	Відділ освіти, ЗЗСО, ЗДО, ЗПО	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- досягнуто максимально позитивних результатів у громадянському, духовно-моральному, художньо-естетичному та екологічному вихованні дітей та учнівської молоді;
- підвищено національна та громадянська свідомість молоді;
- продумана і доцільна система взаємодії сім'ї з закладами освіти.

2.5. Проєкт «Освіта в інформаційному суспільстві»

Завдання: формування медіа-грамотності та інформаційної культури учасників освітнього процесу, забезпечення рівного доступу дітей та дорослих будь-якого віку й стану здоров'я (зокрема, з тимчасово окупованих територій) до якісної основної або додаткової освіти на дистанційній основі та можливості отримання відповідного документу про освіту державного зразка.

Шляхи реалізації	Виконавці	2021	2022	2023	2024	2025
Вдосконалити:						
- єдиний медіа-інформаційний освітній простір (з інтеграцією в інформаційно-навчальне середовище «Дистанційна освіта Донеччини») для впровадження системи дистанційної освіти за векторами:						
1) «Дистанційна освіта школярів» (дистанційно-екстернатна форма навчання учнів);	Відділ освіти, ЗЗСО	+	+	+	+	+

<p>2) впровадження дистанційної освіти в освітній процес закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО), ЗЗСО та закладів позашкільної освіти (далі – ЗПО) для організації надання освітніх послуг під час карантинних обмежень.</p>	<p>Відділ освіти, ЦПРПП ЗДО, ЗЗСО, ЗПО</p>	+	+	+	+	+
<p>3) використання дистанційних форм у роботі з обдарованими учнями: - з підготовки до предметних олімпіад, турнірів, конкурсів тощо; - із залученням до пошукової, експериментальної, дослідницької роботи у складі МАН;</p>	<p>Відділ освіти, ЗДО, ЗЗСО, ЗПО</p>	+	+	+	+	+
<p>4) дистанційне навчання дітей з особливими освітніми потребами;</p>	<p>Відділ освіти, ЦППСР ЗЗСО</p>	+	+	+	+	+
<p>5) дистанційна освіта дорослих у контексті «навчання протягом життя»: на курсах підвищення кваліфікації; у міжкурсний період.</p>	<p>Відділ освіти, ЦПРПП ЗЗСО</p>	+	+	+	+	+
Сприяти:						
<p>- участі у розробці та впровадженні телекомунікаційних проєктів для здійснення соціокультурних зв'язків та реалізації моделі</p>	<p>Відділ освіти, ЦПРПП ЗЗСО</p>		+	+	+	+

неформальної освіти;							
- підвищенню рівня сформованості медіа-імунітету особистості, готовності до протистояння агресивному медіа-середовищу, усвідомленого вибору та критичного сприйняття різноманітних інформаційних джерел.	Відділ освіти, ЦПРПП ЗЗСО		+	+	+	+	
Висвітлювати:							
- досвід роботи з упровадження медіаосвіти, дистанційних форм навчання в освітянській пресі, Інтернет-джерелах, інших засобах масової інформації	Відділ освіти, ЦПРПП ЗЗСО	+	+	+	+	+	

Очікувані результати:

- достатні організаційні, кадрові, інформаційні, матеріально-технічні умови для використання технологій дистанційного навчання, електронного та медійного навчального контенту в ЗДО, ЗЗСО та ЗПО Волноваської міської ТГ;
- інформаційна та медіа-грамотність учасників освітнього процесу, інтеграція медіа-освітніх компонентів у навчальні програми ЗДО, ЗЗСО та ЗПО;
- сформований медіа-імунітет особистості, готовність до протистояння агресивному медіа-середовищу, усвідомлений вибір та критичне сприйняття різноманітних інформаційних джерел;
- професійна готовність учителя до медіа-творчості для компетентного самовираження та реалізації його життєвих і професійних завдань, покращення якості міжособистісної та професійної комунікації, мережі стосунків і якості життя в значущих для особистості спільнотах.

2.6. Проєкт «Мовна освіта»

Завдання: поліпшення якості мовної освіти щодо формування багатомовної особистості, яка вільно володіє державною, рідною та іноземними мовами.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Удосконалювати:						
- цілісну систему багатомовної освіти дітей та молоді Волноваської міської територіальної громади (навчання)	Відділ освіти, Центр професійного розвитку	+	+	+	+	+

української, іноземних мов та мов національних меншин)	педагогічних працівників (далі – ЦПРПП), заклади освіти					
Поширити:						
- мережу профільних класів для забезпечення потреб учнів у вивченні української, іноземної мов та мов національних меншин;	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО)	+	+	+	+	+
- систему літніх мовних таборів із залученням волонтерів, студентів ВУЗів та проведенням культурно-просвітницької діяльності в закладах освіти.	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+
Запровадити:						
- освітні проекти мовної тематики та інтегровані проекти (українська мова – українознавство, іноземні мови, зарубіжна література тощо);	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+
- традиції містків дружби, взаємного культурного обміну між закладами освіти Волноваської міської територіальної громади та іншими громадами Волноваського району	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+
Забезпечити:						
- науково-методичний супровід закладів загальної середньої освіти з профільним навчанням, з поглибленим вивченням української, іноземних мов, мов національних	ЦПРПП		+	+	+	+

меншин та міських методичних об'єднань вчителів-філологів							
Сприяти:							
- розробці програм факультативів та курсів за вибором з української мови, іноземної мови, мов національних меншин, навчально-методичних посібників у рамках роботи творчих груп методичних об'єднань вчителів-філологів;	ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+	
- поповненню бібліотечних фондів сучасною україномовною літературою, творами зарубіжних письменників, перекладених українською, творів мовами національних меншин.	ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+	
Активізувати:							
- сучасну систему моніторингу якості мовної освіти учнів (з української мови та іноземної);	ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+	+
- популяризацію вивчення іноземних мов;	ЦПРПП, ЗЗСО		+	+	+	+	+
- національно-патріотичне виховання учнів засобами мовної освіти.	ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+	+
Проводити:							
- тематичні літературні виставки та експозиції, дні шляхетності української мови, літературно-мистецькі вечори; літературні вітальні за творчістю письменників рідного краю; святкування пам'ятних та ювілейних дат літературних діячів згідно з календарем;	Відділ освіти, ЦПРПП, заклади освіти		+	+	+	+	+

Залучати:						
- учнів до участі в учнівських олімпіадах (у тому числі Інтернет-олімпіад), конкурсах з українознавства, української мови різних рівнів;	ЦПРПП, заклади освіти	+	+	+	+	+
- педагогів до участі у фахових конкурсах різних рівнів.	ЦПРПП, заклади освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- надається якісна багатомовна освіта в закладах загальної середньої освіти, підпорядкованих Відділу освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації;
- впроваджено різноманітні форми багатомовної освіти дітей та молоді (профільні класи, літні мовні табори тощо);
- наявність у шкільних бібліотеках сучасної україномовної літератури, якісних перекладів творів зарубіжних письменників українською мовою;
- удосконалення професійної майстерності вчителя-словесника – висококваліфікованого фахівця, що володіє системними знаннями, навичками і вміннями з літературознавчих, психологічних, педагогічних наук.

3. ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА

3.1. Проєкт

«Здоров'я через освіту та соціальний захист здобувачів освіти»

Завдання: сприяння забезпеченню високого рівня освітніх послуг закладів освіти Волноваської міської територіальної громади будь-якого типу та рівня без шкоди для здоров'я; створення безпечних та комфортних умов для всебічного розвитку особистості через розширення здоров'язбережувального простору.

Шляхи реалізації	Виконавці	2021	2022	2023	2024	2025
Створити: - ефективні моделі освітньої установи щодо здоров'язбереження і здоров'я, відновлення особистості дитини з урахуванням локальних умов;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- «Шкільну службу	Відділ		+			

порозумінь» на базі Волноваського ЗЗСО I-III ступенів № 7 Волноваської міської територіальної громади	освіти, Волноваськ ий ЗЗСО I- III ст. № 7					
Сприяти: - придбанню необхідного медичного обладнання для ЗДО та ЗЗСО;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- придбанню спортивного інвентарю та обладнання, меблів, посуду для їдальні, технічних засобів навчання тощо;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- створенню необхідних умов для організації здоров'язбережувального та здоров'яформувального освітнього процесу в закладах освіти; комфортності освітнього середовища;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- співпраці та соціальному партнерству з Волноваською районною організацією Товариства Червоного Хреста України;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- безперервному навчанню педагогів різного фаху і профілю з питань реалізації оздоровчої функції освіти в закладах освіти, підвищення рівня їх технологічної підготовки з цієї проблеми, участі у тренінгових навчаннях;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Забезпечити: - проведення моніторингових досліджень стану фізичного здоров'я та психологічного благополуччя;	Відділ освіти, ЦППСР, заклади освіти		+	+	+	+
- необхідні санітарно-гігієнічні норми в навчальних приміщеннях;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

- укомплектування закладів освіти медичним персоналом та приведення режиму роботи відповідно до часу перебування дітей у закладах освіти;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- якісний рівень освітніх послуг без шкоди для здоров'я;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- психолого-соціальний супровід особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах під час освітнього процесу;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- відстеження ефективності впровадження «Шкільної служби порозуміння» у Волноваському ЗЗСО I-III ст. № 7;	Відділ освіти, Волноваський ЗЗСО I-III ст. № 7	+	+	+	+	+
- науково-методичний супровід діяльності «Шкільної служби порозуміння»	Відділ освіти, Волноваський ЗЗСО I-III ст. № 7	+	+	+	+	+
Запровадити: - науково-методичний супровід діяльності педагогів, які здійснюють психолого-соціальну підтримку особистості дитини (яка опинилася в складних життєвих умовах) під час освітнього процесу;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- комплекс заходів щодо попередження травмування та нещасних випадків під час освітнього процесу;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- серію проектів з питань збереження психічного здоров'я дітей та створення психологічного комфорту в	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

закладах освіти як для учнів так і педколективу						
- системи виявлення супроводу дітей пільгових категорій під час навчання в закладах освіти	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Удосконалити: - систему моніторингових досліджень рівня фізичного здоров'я та фізичної підготовленості, психоемоційного благополуччя школярів та педагогів	Відділ освіти, ЦППСР		+	+	+	+
Організувати: - харчування учнів закладів освіти;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- надання одноразової матеріальної допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, після досягнення ними 18-річного віку ;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- роботу пришкільних таборів	Відділ освіти, ЗЗСО		+	+	+	+

Очікувані результати:

- активна свідома участь суб'єктів освітнього процесу у практичних діях, пов'язаних зі здоров'язбереженням і здоров'яформуванням;
- стабілізація кількості шкільних захворювань, припинення зростання показників щодо підліткових залежностей;
- підвищення загальної психологічної грамотності учасників освітнього процесу та їх резильєнтності до стресових ситуацій;
- якісна підготовка педагогів з метою забезпечення на місцях постійного психолого-соціального супроводу особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах;
- активна свідома робота педагогів, які пройшли тренінгове навчання щодо відновлення психологічного стану здоров'я та створення системи психолого-педагогічного супроводу особистості в кризових життєвих ситуаціях на місцях.

3.2. Проєкт «Безпечне освітнє середовище»

Завдання: створення безпечного, комфортного середовища в закладах освіти, підпорядкованих Відділу освіти Волноваської ВЦА; підвищення рівня освітньої компетентності керівників закладів освіти, заступників, учителів, здобувачів освіти та батьків з питань безпеки життєдіяльності та охорони праці.

Шляхи реалізації	Виконавці	Терміни виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Продовжити: - співпрацю з відділом з питань цивільного захисту, мобілізаційної та оборонної роботи Волноваської міської територіальної громади, фахівцями ДПРЗ-11 ГУ ДСНС України в Донецькій області.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- роботу щодо участі педагогів у семінарах, практикумах, конференціях, онлайн-курсах, вебінарах для керівників, методистів закладів освіти у вимірі сучасності	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- активне залучення батьків до інформаційно-просвітницького забезпечення щодо безпечного, комфортного середовища всіх учасників освітнього процесу.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Сприяти: - облаштуванню закладів освіти системою відеоспостереження для організації відеоконтролю на території закладу	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Забезпечити: - виконання заходів перспективного плану забезпечення заходів пожежної безпеки на 2021-2025 рр.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

- проведення конкурсів, фестивалів, оглядів за різними напрямками відповідно до вимог сучасності	Заклади освіти	+	+	+	+	+
- проведення навчання керівників і заступників керівників, завгоспів закладів освіти та перевірку їх знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- проведення періодичного навчання працівників з питань охорони праці, правил освіти технічної експлуатації електроприладів та теплових установок і мереж	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- щорічне проведення Тижня безпеки життєдіяльності (в рамках якого проводиться день Цивільного Захисту).	Заклади освіти	+	+	+	+	+
- передбачення в колективних договорах закладів освіти вирішення питань, спрямованих на створення безпечних умов праці і навчання учасників освітнього процесу	Заклади освіти	+	+	+	+	+
- перегляд інструкцій з охорони праці, доповнення їх, внесення зміни відповідно до діючих нормативних документів.	Заклади освіти	+	+	+	+	+
Удосконалити: - методичний супровід підвищення кваліфікації вчителів предметів «Основи здоров'я», «Захист України», «Фізична культура» з питань безпеки життєдіяльності та	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

цивільного захисту.						
- науково-методичний супровід педагогів закладів освіти з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності (основ здоров'я) шляхом проведення семінарів, тренінгів, вебінарів, круглих столів, фестивалів спільно з представниками національної поліції, спеціалістами з мінної безпеки, цивільного захисту, фахівцями ДПРЗ-11 ГУ ДСНС України в Донецькій області та медичними працівниками	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Висвітлювати : - заходи щодо безпечного, комфортного середовища в закладах освіти в Інтернет-джерелах, інших засобах масової інформації.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- оптимізовано діяльність закладів освіти, підпорядкованих Відділу освіти Волноваської ВЦА з питань охорони праці, цивільного захисту, безпеки життєдіяльності;
- налагоджено систему безперервного навчання педагогічних кадрів з питань здорового і безпечного способу життя, із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, підвищення рівня їх професійної підготовки із цієї проблеми;
- покращено безпечні умови проведення освітнього процесу здобувачів освіти.

3.3. Проєкт «Шкільний автобус»

Завдання: виконання вимог законодавства щодо забезпечення на території Волноваської міської ТГ регулярного безоплатного перевезення до місць навчання і додому учнів та педагогічних працівників; забезпечення прав громадян на доступність здобуття загальної середньої освіти.

Шляхи реалізації	Виконавці	Терміни виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Сприяти: - оновленню парку автобусів для забезпечення на території Волноваської міської ТГ регулярного безоплатного перевезення учнів і педагогічних працівників до місць навчання і додому	Відділ освіти	+	+		+	
- розвитку, модернізації технічної бази для утримання, експлуатації, ремонту, обслуговування і збереження автобусів	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Забезпечити: - розподіл транспортних засобів відповідно до потреб	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- закріплення за закладами освіти територій обслуговування з урахуванням потреб в організації перевезення учнів та педагогічних працівників на території Волноваської міської ТГ	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- розробку і затвердження маршрутів руху автобусів для перевезення учнів та педагогічних працівників	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- проведення за необхідності коригування графіків руху автобусів та розкладів занять	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- паливно-мастильними матеріалами, необхідними запчастинами	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- проведення технічного контролю, техобслуговування, медогляду, страхування	Відділ освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- забезпечено доступну загальну середню освіту;
- забезпечено соціальний захист учасників освітнього процесу;
- створено належні та безпечні умови для здобуття повної загальної середньої освіти дітьми, які проживають на території Волноваської міської ТГ

3.4. Проєкт «Освіта дітей з особливими освітніми потребами»

Завдання: збільшення кількості закладів освіти з інклюзивним навчанням, розташованих на території Волноваської міської територіальної громади, які готові надавати освітні послуги дітям з особливими освітніми потребами.

Шляхи реалізації	Виконавці	2021	2022	2023	2024	2025
Створити:						
- безперешкодні умови доступу до закладів освіти	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- сенсорні (ресурсні) кімнати в закладах освіти для надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами.	Заклади освіти		+	+	+	+
Забезпечити:						
- інклюзивне освітнє середовище, з урахуванням вимог до сучасного освітнього дизайну для дітей з особливими освітніми потребами;	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
- спеціалізованим обладнанням сенсорні (ресурсні) кімнати для занять із сенсорного та пізнавального розвитку	Відділ освіти, заклади освіти		+	+	+	+
- проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами та якісне надання корекційно – розвиткових послуг фахівцями комунальної установи «Інклюзивно - ресурсний центр Волноваської міської територіальної громади»	ІРЦ	+	+	+	+	+

- надання корекційно-розвиткових послуг дітям та учням інклюзивних груп, класів практичними психологами, вчителями-логопедами, вчителями-дефектологами	Заклади освіти	+	+	+	+	+
- надання консультаційних послуг батькам дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з інвалідністю, на базі закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, у яких навчаються такі діти з використанням сучасних дистанційних технологій	Заклади освіти, ІРЦ	+	+	+	+	+
- проведення інтерактивних форм роботи з педагогами ЗДО та ЗССО з фахівцями ІРЦ	Відділ освіти, ІРЦ	+	+	+	+	+
- вивчення та узагальнення кращого досвіду педагогічних колективів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, які впроваджують інклюзивне навчання	Заклади освіти	+	+	+	+	+
- діяльність осередку консультативно – корекційного супроводу навчання дітей з особливими освітніми потребами	ІРЦ	+	+	+	+	+
- спеціалізованою навчальною літературою та технічними засобами навчання з урахуванням нозологій дітей з	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+

особливими освітніми потребами							
Запровадити:							
- систему раннього виявлення й надання потрібної підтримки дітям з особливими освітніми потребами	Відділ освіти, ІРЦ	+					
- систему надання психологічної та методичної допомоги педагогам й асистентам педагогів, які працюють в інклюзивному освітньому середовищі	Відділ освіти, ІРЦ	+					
Проводити:							
- конференції, майстер-класи, навчальні семінари, тренінги, круглі столи, вебінари, он-лайн курси та інші сучасні ефективні, дистанційні форми навчально-методичної роботи з педагогами та керівниками закладів освіти, які впроваджують інклюзивне навчання;	Відділ освіти, ІРЦ	+	+	+	+	+	+
- заходи щодо запобігання гандикапізму; проведення інформаційної компанії для відпрацювання учнями вмій розв'язувати конфліктів мирним шляхом використовуючи методи відновних практик; залучення дітей з особливими освітніми потребами та їх батьків до активної участі в освітньому процесі	Відділ освіти, ІРЦ, заклади освіти	+	+	+	+	+	+

- щорічні моніторингові дослідження стану інклюзивної освіти.	Відділ освіти, заклади освіти	+	+	+	+	+
Сприяти:						
- підвищенню кваліфікації педагогів й асистентів педагогів до роботи в інклюзивному середовищі.	Зклади освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- створено ефективну мережу закладів з інклюзивною освітою на території Волноваської міської територіальної громади;
- створено безпечне освітнє середовище, толерантне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами з боку однолітків, педагогів, батьків, громадськості;
- сформовано навички вирішення конфліктів мирним шляхом, полегшено соціально-психологічну адаптацію та створено умови для самоактуалізації дітей в умовах закладу освіти;
- посилено співпрацю та розвиток партнерських відносин закладів освіти з КУ «Інклюзивно-ресурсний центр Волноваської міської територіальної громади».

4. ВИХОВАННЯ НА ЦІННОСТЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

4.1. Проєкт «Позашкілля»

Завдання: створення рівного доступу до отримання дітьми якісної позашкільної освіти, забезпечення необхідних умов, функціонування і розвитку системи позашкільної освіти в громаді.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити:						
- забезпечення гармонійного розвитку вихованців, реалізації їх творчого потенціалу в креативно - спрямованому позашкільному освітньому просторі територіальної громади;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- умови по залученню фахівців різного профілю у розроблення освітнього середовища з використанням ІКТ; збільшення кількості гуртків технічного напрямку:	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+

(відкриття гуртків: «Авіамоделльний», «Трасомаделльний», «Основи робототехніки»;						
- умови для забезпечення позашкільною освітою закладів загальної середньої освіти, які розташовані в сільській місцевості (реалізація проєкту «Екоавтобус», «День ПЗО у школі»);	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- умови для поліпшення якості проведення заходів, різноманітних свят, конкурсів і спортивних змагань усіх рівнів.	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
Забезпечити:						
- розвиток та збереження мережі закладів позашкільної освіти та кількості гуртків;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
-сучасним матеріально- технічним оснащенням, навчально-методичною, краєзнавчою, довідниковою, художньою літературою заклади позашкільної освіти громади;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- оплату участі творчо обдарованих дітей у обласних, всеукраїнських, міжнародних мистецьких конкурсах, фестивалях, міських, обласних концертах;	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- організацію транспортного забезпечення гастрольних поїздок творчих колективів, команд та переможців на обласні та всеукраїнські конкурси, фестивалі, змагання, виставки тощо.						
- оснащення закладів позашкільної освіти громади сучасними навчально- комп'ютерними комплексами;	Відділ освіти	+	+	+	+	+

- проведення заміни технічно застарілої комп'ютерної техніки, музичної апаратури БДЮТ, мікрофонів, звукопідсилювальної апаратури, світлової апаратури для проведення заходів та занять з гуртківцями;	Відділ освіти		+	+	+	+
- придбання сучасного навчального, туристичного, технічного обладнання та спортивного інвентарю, сценічних костюмів, апаратури;	Відділ освіти		+	+	+	+
- відкриття та облаштування ігрових та відпочинкових зон на території ЗПО;	Відділ освіти, ЗПО		+	+	+	
- інформаційно-методичне забезпечення позашкільної освіти.	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Запровадити:						
- співпрацю та взаємодію ЗПО Волноваської міської територіальної громади із закладами подібного профілю з області та інших регіонів України;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- обмін учнівськими делегаціями та екскурсійними групами, онлайн-комунікація, реалізацію спільних освітніх проєктів тощо;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- розширення співпраці з державними установами, науковими, науково-виробничими та громадськими організаціями;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- проведення системної, цілеспрямованої роботи щодо поглиблення профільних знань і практичного досвіду, профорієнтації й		+	+	+	+	+

допрофесійної підготовки вихованців;						
- опрацювання питання щодо трансформації дозвілля дітей, діяльності, та учнівської молоді в особистісний, творчий та духовний розвиток;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- спільну інноваційну діяльність педагогів ЗПО, в основі якої – реалізація низки регіональних соціально-освітніх проєктів (організація музею флори, фауни, екології та історії смт.Донське).	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
Сприяти:						
- проходженню педагогічними працівниками курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів ЗПО;	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+
- участі педагогів ЗПО у конкурсах фахової майстерності.	Відділ освіти, ЗПО	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- впроваджено якісно нові форми організації позашкільної освіти, задоволення освітніх потреб дітей шляхом залучення до науково-експериментальної, дослідницької, технічно-конструктивної, художньої, декоративно-прикладної, еколого-прикладної, туристсько-краєзнавчої та інших видів творчості;
- збережено існуючу мережу гуртків закладів позашкільної освіти із забезпеченням організаційно-методичного супроводу їх діяльності;
- залучено до гурткової роботи дітей соціально-незахищених категорій (дітей-сироти та дітей, які позбавлені батьківського піклування, осіб з їх числа; дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей; дітей з особливими освітніми потребами тощо);
- розширено у закладах загальної середньої освіти, що розташовані у сільській місцевості, мережу гуртків, клубів та творчих об'єднань;
- забезпечено заклади позашкільної освіти науково-методичними матеріалами;

- запроваджено механізм матеріального стимулювання учнів та педагогічних працівників ЗПО;
- створено дієві системи багатоканального фінансування галузі, інформатизації позашкільної освіти;
- створено умови для налагодження співробітництва та обміну досвідом з питань розвитку талантів і здібностей дітей із закладами освіти в Україні та за кордоном.

4.2. Проєкт «Учніське самоврядування»

Завдання: забезпечення розвитку й модернізації системи учнівського самоврядування в розрізі сучасних вимог; захист прав та інтересів учнів; реалізація інтересів учнів, підтримка їхніх здібностей, прав та свобод; створення умов для самореалізації власних проєктів.

Шляхи реалізації	Виконавці	Термін виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити:						
- дієву систему міських органів учнівського самоврядування з урахуванням вимог децентралізації;	Відділ освіти, ЗПО, ЗЗСО	+				
- систему стимулювання творчого самовдосконалення лідерів, активних учнів, партнерів тощо;	Відділ освіти, ЗПО, ЗЗСО	+				
- методичні рекомендації з організації учнівського самоврядування всіх рівнів для педагогів Волноваської міської територіальної громади;	Відділ освіти, ЗПО	+				
Запровадити:						
- тренінгові заняття для набуття учнями навичок суб'єкта громадянського суспільства та правової держави на засадах ідей сталого розвитку;	Відділ освіти, ЗПО		+	+		

- співпрацю органів учнівського самоврядування Волноваської міської територіальної громади з іншими громадами.	Відділ освіти, ЗПО		+			
Проводити:						
- семінари, тренінги, майстер-класи, підсумкові конкурси, огляди на звання найактивнішого колективу або лідера року;	ЗПО	+	+	+	+	+
- круглі столи, засідання, учнівські збори, диспути, дебати, конференції.	Відділ освіти, ЗЗСО, ЗПО	+	+	+	+	+
Сприяти:						
- участі органів учнівського самоврядування у конкурсах на кращу модель учнівського самоврядування навчального закладу;	ЗПО, ЗЗСО	+	+	+	+	+
- участі у засіданнях та зльотах органів учнівського самоврядування на всіх рівнях (навчальний заклад – місто - громада – область і всеукраїнські);	Відділ освіти, ЗЗСО, ЗПО	+	+	+	+	+
- розвитку учнівських клубів за інтересами, що ґрунтуються на концепції сталого розвитку.	ЗПО, ЗЗСО	+	+	+	+	+
Висвітлювати:						
- інформацію щодо діяльності учнівського самоврядування Волноваської міської територіальної громади	ЗПО, ЗЗСО	+	+	+	+	+

через соціальні мережі, шкільні сайти.						
--	--	--	--	--	--	--

Очікувані результати:

- створено дієву систему міських органів учнівського самоврядування в умовах децентралізації;
- впроваджено реалізацію спільних проєктів і заходів учнівського самоврядування з батьківською громадою та громадськими організаціями;
- відповідність способу життя учнівської молоді принципам сталого розвитку;
- ефективне функціонування системи самоврядування в закладах освіти Волноваської міської територіальної громади.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Проєкт «Матеріально-технічна база закладів освіти»

Завдання: створення комфортних умов для перебування дітей у закладах освіти, поліпшення організації їх харчування та обслуговування, виконання санітарно-гігієнічних вимог.

Шляхи реалізації	Виконавці	Терміни виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Створити: - комфортні умови перебування учнів та вихованців у закладах освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Забезпечити: - заміну застарілого обладнання харчоблоків в закладах освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-оновлення в закладах освіти твердого інвентарю: -меблів; -посуду; -іграшок; -спортивного інвентарю; -музичного інвентарю; -господарського інвентарю	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-проведення модернізації матеріально-технічної бази в закладах освіти (придбання м'якого інвентарю)	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-облаштування ігрових павільйонів закладів дошкільної освіти відповідно до санітарно-гігієнічних	Відділ освіти	+	+	+	+	+

ВИМОГ						
-транспортними засобами, для забезпечення належного виконання визначених завдань.	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Здійснювати: - контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог щодо організації харчування, здійснення заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази їдалень.	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- узагальнення та аналіз інформації про стан забезпечення меблями, іграшками та іншим інвентарем закладів освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Висвітлювати: - заходи щодо безпечного, комфортного середовища в закладах освіти в Інтернет-джерелах, інших засобах масової інформації.	Відділ освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- оптимізовано діяльність закладів освіти, підпорядкованих Відділу освіти з питань охорони праці, цивільного захисту, безпеки життєдіяльності;
- покращено безпечні та сприятливі умови проведення освітнього процесу здобувачів освіти, розвинено спортивну та ігрову базу для фізичного виховання дітей, покращено естетичний вигляд територій закладів освіти.

5.2. Проєкт «Матеріально-технічний стан приміщень та територій закладів освіти»

Завдання: поліпшення умов експлуатації та утримання будівель закладів освіти, поліпшення умов облаштування та утримання прибудинкових територій закладів освіти

Шляхи реалізації	Виконавці	Терміни виконання				
		2021	2022	2023	2024	2025
Забезпечити: - поетапне здійснення реконструкції будівель	Відділ освіти	+	+	+	+	+

закладів освіти за новітніми технологіями, які передбачають тривалий гарантійний термін експлуатації						
- впровадження у закладах освіти енергозберігаючих заходів, а саме: -заміна віконних та дверних блоків на енергозберігаючі; -встановлення регуляторів тепла; -промивка внутрішніх теплових мереж; -заміна звичайних ламп розжарювання на енергозберігаючі; -утеплення перекриття та фасадів	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- оформлення закладами освіти правовстановлюючих документів на будівлі та земельні ділянки	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- облаштування на території закладів освіти зовнішнього електроосвітлення	Відділ освіти	+	+	+	+	+
Здійснювати: - проведення аналізу стану приміщень закладів освіти з метою встановлення реального стану та визначення необхідності проведення ремонтних робіт	Відділ освіти	+	+	+	+	+
-технічний нагляд за проведенням поточних та капітальних ремонтів в закладах освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- благоустрій територій закладів освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+

Сприяти: - продовженню терміну експлуатації будівель закладів освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+
- забезпеченню безпечних умов перебування учнів у закладах освіти	Відділ освіти	+	+	+	+	+

Очікувані результати:

- забезпечено у відповідності сучасним санітарно-гігієнічним, інженерно-технічним вимогам безпечних і комфортних умов навчання та життєдіяльності в закладах освіти;
- ефективно використані наявні кошти та підвищено якість робіт закладів освіти, у тому числі шляхом упровадження нових матеріалів та технологій.

Додаток 2 «Напрямки реалізації програми» до Програми розвитку освіти Волноваської міської територіальної громади на 2021-2025 роки підготовлено Відділом освіти Волноваської міської військово-цивільної адміністрації.

**Начальник Відділу освіти
Волноваської ВЦА**

А. Приходько